

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 126. szám.

Péntek, június 5.

Gróf Andrassy Gyula levele.

Irta: ifj. Ábrányi Kornél.

Budapest, június 4.

Gróf Andrassy Gyula pünkösdi levele, melyet a bécsi „Neue Freie Presse“-ben közölt, a kommentároknak egész özönét vont maga után. A legtöbben természetesen csak az első olvasásra hoztak felületes ítéletet; s úgy az osztrák, mint a magyar sajtó organumainak túlyomó többségéről konstatalni lehet, hogy gróf Andrassy Gyula akcióját részint nem tudták, részint nem akarták megérteni.

Azokról, akik nem tudták megérteni, nincs mit mondani. Ezek épp oly rövid észszel ítélnék Andrassyról, mint a mily rövid észszel készülnek egész politikájukkal a falnak menni. Azok azonban, akik nem akarnak megérteni, sokkal kellemetlenebbül vannak érintve Andrassy levele által, hogysem kedvet éreznének ennek bevallására. Azért maradnak azon az állásponton, hogy az Andrassy levelének első része, melyben a közös hadsereg egysége és német szolgálati nyeive mellett tör lándzsát, ellentétben áll a másik részével, melyben azt követeli, hogy ami az 1867-iki közjog alapján ki van fejezve az önálló magyar államiságban, ugyanaz ki legyen fejezve a közös hadsereg benső szellemében is.

Természetes azonban, hogy ez az ellentét csak azoknak a fejében van meg, akik Andrassy akcióját nem akarják megérteni s akik arra ébredtek, hogy abban a politikában, mely a katonai körök rideg „non possumus“ kész minden eszközzel győzelemre vinni, gróf Andrassy Gyulára nem számíthatnak.

S valójában gróf Andrassy Gyula ezzel a levelével nem is akarhatott mást, mint megérteni ezekkel, hogy ő igenis segítséget nyújt az obstrukció leszerelésére vagy levevésére mindaddig, míg ez nem jelenthet mást mint az alkotmányos princípiumok

diadalát a forradalmi tendenciákkal szemben; de nem kapható arra a politikára, melyben az obstrukció levevése az ugynevezett katonapártnak győzelmét jelentené.

Andrassy levele azt hangsúlyozza a sorok között, hogy az a harc, mely most folyik, a magyar nemzetnek adandó engedmények nélkül nem verhető le. Igaz, hogy distingvál. Az engedményeket nem a kisebbség, hanem a többség számára követeli; s nem a leszerelés megvásárlásának alakjában, hanem a győzelem utólagos megpecsételése gyanánt. S ha nem is a hadsereg egységének rovására, de mindenesetre összhangban a paritással.

S lássuk, mik lehetnek az Andrassy akciójának praktikus következményei?

Első sorban az, hogy az az áramlat, mely magában a szabadelvű pártban kezdődött meg, mely a Széll Kálmán passzív ellentállásával szemben az erős kezek rendszerét hangsúlyozza, megállásra van kényszerítve. Mert most már bizonyos, hogy Andrassy Gyula, aki levelében nem tett ugyan mást, mint egyszerűen levonta idősb gróf Andrassy Gyula utolsó beszédének konzekvenciáit, mégis világosan jelzi levelében, hogy a Széll Kálmán esetleges visszalépése után nem haladhatna egy uton azokkal, akik csak az „erős kezek“ érvényesítésére gondolnak és semmi másra.

Andrassynek ez a levele nemcsak Széll Kálmán melletti állásfoglalás, hanem tüntetés Apponyi mellett is. Mert a levél lényegében nem más, mint az Apponyi régebbi állásfoglalásának helyeslése.

Azzal a ténnyel tehát mindenkinek számolni kell, hogy egy non putarem esetén, akár alulról jöjjön az, akár felülről: a szabadelvű pártnak az a része, mely Apponyi és Andrassy körül csoportosulva támogatja a Széll-kormány politikáját és taktikáját, együtt fog maradni s együtt fog operálni. S ha ez a rész talán nem is lenne többségben magában a szabadelvű pártban, de az bizonyos, hogy e nélkül sem

a jelenben, sem a jövőben sem többséget csinálni, sem többséget képzelni nem lehet.

Andrassy levele után tehát kizártnak kell tartani, hogy Apponyi visszavonuljon az elnöki székből; valamint azt is, hogy Széll Kálmánt akár alulról, akár felülről bármilyen non putarem érhesse.

Ellenben nem lehet kizártnak tekinteni azt, hogy gróf Andrassy Gyula levele után az obstrukció higgadtabb elemei kezükbe fogják venni a szituáció elintézését. Annál is inkább, mert a függetlenségi párt az ő legutóbbi nógrádi győzelméből is láthatta, hogy a tiszta választások rendszere még mindig él és csak az obstrukciótól függ, hogy a jövőben is életképes maradjon.

A torontali fölrát a képviselőházban. Táviratainkban röviden említettük, hogy Torontál vármegyének az obstrukció ellen a törvényhozáshoz intézett fölrát a képviselőházhoz érkezett s ott a tegnapi ülésen Kecske-méthy Ferenc Kossuth-párti képviselő szóvá tette. Széll Kálmán miniszterelnök válaszolt Kecske-méthy fölszólalására s a miniszterelnök válaszáat most itt szószerint a következőkben adjuk:

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Nekem már volt szerencsém többször nyilatkozni azon indítványok ellen, amelyek az ilyen feliratok előterjesztésénél tétettek és kifejttem azon álláspontomat, hogy azokat, miután a ház előzetesen tudomásul nem veszi, sem semmiképpen el nem intézi, hanem egyszerűen a kérvényi bizottsághoz utasítja, itt előzetes bírálat tárgyává tenni nézetem szerint helytelen. (Helyeslés a jobboldalon.)

Nem is szólalnék fel, ha a t. képviselő ur most a torontálmegei kérvényre vonatkozólag ki nem jelentette volna, hogy ebből is látszik, hogy ezek a kérvények terrorizmussal jönnek létre. Amde mivel motiválja ezt? Azzal, hogy egy fölszólaló bizottsági tag urat ott a fölszón, vagy a tisztú ügyész indítványára a közgyűlés rendreutasított és ellene széksértési keresetet indítványozott. A közgyűlés ezt is elrendelte valami helytelen kifejezésért. Azt gondolom azonban, hogy az mégis csak Torontálmege közönségének kérdése, hogyha az a közgyűlé-

A „TORONTAL“ tárcája.

Edmond Jane nemessége.

A légfűtés kellemes melege áradt szét a szobában, azonkívül a kandallóban is pattogott a tűz, mely széles foltokban szórta tele fényvel Edmond Jane ur dolgozószobáját. A tél szürkesége sem tudta megtörni a szoba világosságát, három óriási ablakon át özönlött be a világosság. Páris egyik legszebb helyén feküdt a palota, melyben Jane ur lakott. A komoly tömör íróasztal körül, amelyet az empire rézveresek kissé nehézkessé tettek, a modern butorok egész készlete állott, azonkívül egy XVI. korabeli kandeláber, merev formájú fényvédővel, odább a telefon fényesre pulitérozott faszekrényével s ragyogó nikkell kagylóival. A villanyoscsengetyű gombjai, mert Jane ur megszokta, hogy uralkodjék s parancsoljon a házba.

Visszadölt fámlásszékebe, szórakozottan babrált a tolltartóval, a papírvágó kis elefántesontfogantyújával, majd végig csusztatta kezét az írómappa érdes borítékán, a finom levélpapírokon.

Anélkül, hogy önmagának is bevallotta volna, meglepődöttnek érezte magát otthonában, jól eső érzés fogta el, ha arra gondolt, hogy a szomszéd irodában sok-sok csengő arany s sima fogású papírpéncz kerül be a pénztáros kasszájába.

Szolga lépett be, névjegyet tett gazdája elé. Sokáig nézte a különös nyomású névjegyet, tekintetével belemélyedni látszott a névbe.

Báró Mareschamps de Merville. Azt gondolta az első pillanatban, hogy egy nemes származású

üzletemberrel lesz dolga, aki pénzt akar tőle kérni.

— Mondja meg neki, nincs időm, forduljon a titkáromhoz.

A szolgálja ujjával a ceruzával írott szóra mutatott.

— Azt mondotta, ha az igazgató ur elolvashatna...

A szürkés papíron elmosódott ceruzairás volt látható.

Atyja írta.

Jane ur összereszt, de nem vesztette el nyugalmát.

Az atyja! Hirtelen vontak el szeme előtt életének egyes mozzanatait, szinte meglevenedett multja. Amikor falun lakott s eljött hozzá az anyja, Jane asszony, mint ahogy nevezni szokta. Később amikor iskolába kezdett járni, az iskola hosszú fala, a tágas iskolatermek, majd ismét az anyja jutott eszébe, aki aggódva látta, mint lesz fiából a legközönségesebb nyárspolgár... a nyomor napjai, a küzdelmes pálya, végre a boldogulás, melyet anyja már nem érhetett meg.

Anyjára különben nem igen tudott visszaemlékezni; mindaz, amit reá hagyott, a neve volt, csupán az angolos hangzású név, amely carrierjében hasznára vált.

Egy pillanat alatt mindez végigfutott agyán s azután a szolgálhoz fordulva mondotta:

— Nem tudom ugyan, mit jelentsen ez, de azért bocssáa be.

Érezte, mint dobban meg szíve s rándul meg idege, amikor az ajtó kinyitott. Gyors tekintet

tettel mérlegelte végig az agg kortól s a nyomorúságtól megtört kis alakot, fűrkészőleg nézte elrongyolódott, agyonfoltozott ruházatát. Csak a szemében volt valami tisztaság s lélek, valaha büszke nézésű szem, amely most fáradtan tekint maga elé.

Kezében tartotta kalapját, értette még, hogy hogyan kell meghajolni, beülni. Egyszerűen beszélt, gesztusok nélkül s amikor a bankdirektor intéseire leült a teljes fénybe, a bankár tisztában volt jövetelének célja felől.

— Nem volna szives mogmondani, mi vezette önt hozzám?

— Engedje mindenekelőtt, hogy megmondjam, ki vagyok én tulajdonképpen. A Mareschamps-család, Merville bárója. Prérey-le Hant, Saint-Leger urai, Normandia legelső családjai közé tartozik; elnököt is adott már a roueni parlamentnek, egy vitéz brigadéroszt a király hadseregének, akit Fonteneben öltek meg, 89-ben udvari méltóságot kapott volna, ha a revolúció közbe nem jő.

— Amit ön itt elmond, nem érdekel.

— Téved. Egy nemes származású család, régi leszármazással, amely visszanyulik a tizenegyedik századba...

— Még mindig nem értem s különben nagyon el vagyok foglalva.

— Ön, uram, 1863-ban született, mint Marie Jane kisasszonyának s egy ismeretlen apának gyermeke.

— Uram!

— Ne ingerelje fel magát! Amit itt önnek közlök, kissé különös ugyan, de kérem önt, ne tekintsen benne egyebet, mint nagyrabecsilésem

A „Hivatalos Melléklet“ 98-ik számával.

sének folyama alatt történt azon állítólagos, hozzánk egyáltalában nem tartozó sértés miatt széksértési keresetet indítani jónak látott.

Ehhez már még sincs köze senkinek, azt elvégzik ők. De hogy az, mert valamely kifejezésért egy bizottsági tag széksértési keresettel lett megtámadva és széksértésben elmarasztalva, a presszióknak vagy a terrorizmusnak lenne jele, ezt az okoskodást el nem tudom fogadni, hanem mondhatom, nagyon felületesnek és indokolatlannak tartom azt akkor, (Ugy van! a jobb oldalon) a mikor ország-világ tudja, hogy Torontálvármegyének ez a felterjesztése akképen keletkezett, hogy az több száz szavazattal hat szavazat ellenében fogadtatott el. (Ugy van! a jobb oldalon.) Akkor tehát, a mikor csak hat szavazat akadt a megyegyűlésen, a mely ellene szól egy indítványának, presszióról vagy terrorizmusról beszélni nem lehet, mert — engedelmet kérek — ez magamagát nemcsak elítéli, hanem teljesen indokolatlanná is teszi ezt az argumentációt. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.) Ezt akartam megjegyezni. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Forszirozott gyorsaság.

Dr. Perisics Zoltán polgármester a következő levelet intézte lapunk felelős szerkesztőjéhez:

Kedves barátom!

Kérlek sziveskedjél az alant írott soraimat b. lapodban közölni:

A „Nagybecskereki Hírlap“ f. évi június hó 4-én kelt számában „Forszirozott gyorsaság“ alatt egy cikket közöl, mely cikkekre nézve nagyon kérem mindazokat, kik olvasták, hogy tartsák fenn ítéletüket az időre, míg a legközelebb tartandó képviselőtestületi közgyűlésünk tudósítása ez ügyet teljesen fel fogja deríteni.

A „Nagybecskereki Hírlap“ főszerkesztője meggyanúsítással azt állítja, hogy a közgyűlés nem volt kellőleg meghirdetve. Tudvalevőleg egy magát elnapoló folytatólagos közgyűlést nem szoktak meghirdetni. Hogy a 27-én folytatólag megtartott közgyűlést nem akartam titokban tartani, e tekintetben hivatkozom Illés Jenő urra, épen a „Nagybecskereki Hírlap“ felelős szerkesztőjére, kit május 26-án délelőtt, mikor hivatalomban járt hírekért, felkértem, hogy figyelmeztesse lapja útján a képviselőtestületi tagokat, hogy szerdán, május 27-én, tehát holnap folytatólagos városi közgyűlés lesz. Sőt maga a „Nagybecskereki Hírlap“ május 20-iki 114. számában a városi közgyűlésről szóló tudósításában közli az egész közgyűlés plénuma előtt tett indítványomat, amely már a 27-én tartandó folytatólagos közgyűlésről szól, amelyről tehát ott is minden képviselőtestületi tag tudomást szerezhetett.

„Az előkelő nem is Nagybecskereken lakó szakfőnök toliból“ kikerült cikke nézve az a megjegyzésem, hogy az a cikkíró, ki a hidak felépítésének ellenőrzését úgy magyarázza meg, „hogy az építés ellenőrzésével megbízott mérnök a már minden felülvizsgálaton átment tervezetét kezéhez készen kapta meg, a hidnak legapróbb részecskéje is pontosan méretezve, kiszámítva az illető vasgyártól az építés helyszínére már úgy érkezik meg, amint a hidtervező által kiszámítottán, megrendeltetett. Az alkatrészeket

a terv szerint össze kell állítani, össze kell szegecselni, tehát a hidhoz megrendelt különféle alaku és méretű darabokat egy egész szésmontirozni“, — az ilyen szakfőnök még a mások meggyanúsítása árán sem érdemli meg a szaktekinély címét, mert a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 11.212/III a/903. sz. a. kelt leirata ide vonatkozólag a következőket mondja szó szerint:

„Az építés helyszíni állandó ellenőrzéséről való gondoskodás a közönség feladatát képezi. E tekintetben már most arra hívom fel a város figyelmét, hogy e fontos és terjedelmes építkezések ellenőrzése azok megindításától egész végleszámláskig egy tapasztalt, megbízható és ügyes szakembernek összes tevékenységét és minden idejét igénybe veszi, s az építésvezető megválasztására az adott esetben annál is nagyobb figyelmet fordítandó, mivel építés közben előreláthatólag több oly részletkérdés fog felmerülni, a melyeknek helyes megoldása, valamint az építésnek általában véve helyes lebonyolítása első sorban az építésvezető rátermettségén fordul meg.“

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Itt közöljük egyuttal Gombos Mihály mérnöknek a mai nap folyamán a polgármesterhez intézett táviratát, amely azt hiszszük megfelelő válaszul szolgálhat a támadásra. A távirat szó szerint a következő:

Polgármester

Nagybecskerek.

Nagybecskereki Hírlap 4-iki számában megjelent közlemény folytán a vashidak építésvezetéséről lemondok. Ön tudhatja legjobban, hogy az elfogadásra nem anyagi érdek birt. Gombos Mihály, kir. mérnök.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van: hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A főgimnázium államsegélye.** Mint illetékes helyről értesülünk, Wlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagybecskereki községi főgimnázium részére az 1902. évi költségvetés szerint 14.000 korona állami segély folyósítását elrendelte.

— **Iskolaszéki ülés.** A nagybecskereki róm. kath. zárda iskolaszéke tegnapelőtt Franz J. L. elnöklése mellett ülést tartott, melyen az ideai záróvizsgák sorrendjét állapították meg.

— **Női kézimunka tanfolyam Nagybecskereken.** Régi hiányt pótol a vallás- és közoktatásügyi miniszternek folyó évi május hó 25-ikéről kelt ama leirata, melyben tekintettel a Miasszonyunkról nevezett szegény iskolanővérek nagybecskereki főnöknőjének kérelmére, engedélyt ad egy továbbképző tanfolyam megnyitására. Bizonyára élénk örömmel fogják üdvözölni ezen új intézményt azok a szülők, kik az iskolából kikerült serdülő leányaik továbbképzését biztos kezekbe letenni

ohajtják, de ilyenmü intézet helyben eddig nem lévén, abba a kényszerhelyzetbe jutottak, hogy vagy tetemes anyagi áldozatokkal gyermekeiket idegenbe küldjék, vagy tervükről lemondjanak. Ezen a bajon most segítve lesz. A jövő tanév kezdetével a Miasszonyunkról nevezett szegény iskolanővérek, kiknek intézete a legjobb hírnévnek örvend, polgári leányiskolájukkal kapcsolatosan női kézimunka tanfolyamot nyitnak meg helyben. Az érdeklődő szülők tájékoztatására a következőket jegyezzük meg. A tanfolyam az 1898. augusztus 4-ikén 39.920. szám alatt kiadott miniszteri rendelettel megállapított szabályzat szerint szerveztetik és nyilvánossági joggal bír. Az említett szabályzat értelmében a tanfolyam rendszeren 2 évre terjed. Beiratkozhatnak, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola IV. osztályát elvégezték; kivételesen azonban olyanok is vehetők föl, kik a polgári leányiskola négy osztályát nem végezték ugyan el, de arravalóságukat igazolják és 20 évesnél nem idősebbek. Célja a női kézimunka egyes ágainak oly szakszerű művelése, hogy a tanult munkanemben az önálló munkássághoz szükséges ügyességre szert tehesseken és tisztességes megélhetést is biztosíthassanak maguknak. Tantárgyai elméletiek és gyakorlatiak, az utóbbiak háromszor annyi hetiórán tartatnak, mint az előbbiek. A helyben megnyitó kétévi tanfolyam rendes tárgyai a következők: magyar nyelv és irodalom, a hazai- és művelődéstörténet, földrajz, számtan és könyvtárlás, német nyelv, francia nyelv, rajz és festés, kézimunka, nevezetesen a fehérnemű- és a ruhavarrás, szabás, himzés. Az iskolai év végén mintegy gyakorlati vizsgául kiállítás rendeznek. A megtanult munkanemekről s az ezekben tanúsított előmenetelükről évenként bizonyítványt kapnak. A legszebb reményeket fűzzük az új intézményhez, melyben sok szülő régi óhaját megtestesítve látja és szívből kívánjuk a legjobb sikert.

— **A kis Béga-híd építése.** Ismeretes, hogy a bégai vashidak közül az egyiket, a kishidat még ez évben fogják felépíteni. Mivel pedig a város a szerződést a vállalkozókkal megkötötte, ennek következtében a Rauch és Fekete cég már hozzá is fogott az építendő kishidnál szükséges előmunkálatok elvégzésére s ezért a kishid körüli kocsiforgalmat most a nagyhidra terelik.

— **A károlyfalvai Damjanich-szobor.** Wlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a károlyfalvai Damjanich-szobor költségeire ezer korona államsegélyt utalványozott.

— **A külügyminiszter Temesvárhoz.** Temesvárról jelentik: Goluchowski gróf külügyminiszter a város és az iparkamara táviratára a konzuli akadémia növendékei látogatása alkalmából sürgönyileg köszönetet mondott, amelyben biztosítja a várost, hogy annak haladását mindenkor a legelőkelőbb érdeklődéssel kíséri. Örül, hogy a jövőnd konzulok egy részének alkalmá volt a város vezérferfiaival és viszonyaival megismerkedhetnek.

— **Kántorpróba.** A helybeli róm. kath. egyház karnagya Sámson György tudvalevőleg lemondott állásáról. Ez állásra már akadt is pályázó Weininger József ujaradi róm. kath. kántor személyében, ki tegnapelőtt mutatta be a róm. kath. hitközség bizottsága előtt zene- és énektudását. A bizottság a próbán szerzett tapasztalatairól jelentést fog tenni a vasárnap délután tartandó hitközségi ülésnek.

— **Vizsgák a gimnáziumban és a kereskedelmi iskolában.** A nagybecskereki főgimnáziumban az ideai osztályvizsgák június 13-án kezdődnek s a következő sorrendben folynak le: Junius 13-án délelőtt hittan-vizsga, délután francia és gyorsírás. — Junius 15-én V., VI., VII. osztály vizsgái: matematikából, történelemből, görög-pótló magyarból, latinból, görögből, magyarból, németből. — Junius 16-án kedden: I., II. osztály vizsgái: számtanból, földrajzból, r. geometriából, latinból és magyarból. — Junius 17-én szerdán III., IV., V. osztály vizsgái: számtanból, magyarból, latinból, természetrajzból, történelemből, matematikából, r. geometriából, gp. rajzból, németből. — Junius 18-án csütörtökön a II., VI., VII. osztály vizsgái: r. geometriából, földrajzból, természetrajzból, görögből, latinból, gp. rajzból, magyarból, németből, gp. magyarból. — Junius 19-én pénteken az I., III., V. osztály vizsgái: természetrajzból, latinból, magyarból, történelemből, földrajzból, németből, r. geometriából, görögből. — Junius 20-án szombaton a IV., VI. és VII. osztály vizsgái: németből, magyarból, latinból, történelemből, természetrajzból, gp. magyarból, matematikából, fizikából. — Junius 17-én lesz a magántanulók írásbelije, 18-án szóbelije, 16-án délután pedig a szerb nyelvből lesz vizsga. Junius 6-án I—IV. oszt. tornaversenye, 9-én V—VIII. oszt. tornaversenye d. u. 5 órakor.

A nagybecskereki áll. felső kereskedelmi iskolában az évrő vizsgálatok sorrendje a következő: Az alsó osztály vizsgái:

kifejezését s ha szabad így magamat kifejezni, szimpatianat.

— Nos . . .

— Ez a „Jane“ név, amely nem más, mint a francia „Jeanne“ angolosan írva, azt jelenti, hogy . . . az ön anyja törvényes gyermek volt, ön azonban, Edmond Jane ur, az aszfalt-bank direktora, a becsületrend lovagja, a párisi pénzarisztokraták egyik legtekintélyesebb tagja, bizonytalan származásánál fogva, rendellenes helyzetbe kerülhet, amivel én, amióta tudomásomra jutott, foglalkozom.

— Uram, én önt végtelen türelemmel hallgatom, de végre is szeretném tudni, hova lyukad ki? Összehajtott iratesomót húzott ki zsebéből, melyen hivatalos írás volt látható.

— Lebuat jegyző irodájában írták alá szeptember 2-án. Ebben az iratban én önt fiannak ismerem el. Mától kezdve önnek jogában áll a Mareschamps de Merville báró nevet használnia.

Edmond Jane meglepetten pattant föl helyéről.

— Ön . . . Ön . . . De mi jogon? Ön az én atyám?

— Nem hinném!

— És ön fiának fogad, mielőtt én beleegyezésemet adtam volna? Hány éves ön, uram?

— Ötven.

— És ön atyja akar lenni egy negyven éves embernek.

— A törvény ezt nem kifogásolja. Gondolja meg egy tisztességes ember, aki egy szép nevet ad önnek.

— De a törvény . . . a törvény! . . .

— És mi érdeke van önnek ebben? Ah!

Már értem. Nyugdíjat akar tölem. Hány gyermeket ismert már el fiának? Mennyi Mareschamps s de Merville van már a világon? Majd tudni fogom a kötelességemet, pört fogok indítani, uram!

— Szavamát adom rá, hogy ön az első, akinek a nevem odaadom. Bizonyos körülmények fordultak elő . . . Nem akarom könyörületre indítani. Különben, ha megegyeztünk, írásba foglalunk mindent és sem fivérének, sem nővérének nem kötöm le nevemet — beleegyezése nélkül.

— Nyomorult, hordja el magát! Takarodjék rögtön!

— Vegye tudomásul uram, mielőtt erre a lépésre elhatározom magamat, tudakozódtam több dolog iránt. Gondolja meg jól, uram. A név, melyet mi viselünk, elég jó hangzású. Megér pár aranyat, mit ön nekem havonta fizet. Hat pört indít, botrányokat idéz elő. Senki sem kérdezi, hogyan került az okiratokhoz. Találta, vagy addig nem akarta nevét használni, míg hozzá illő vagyonna szert nem tett . . . Eltűnök a szeme elől . . . Falura megyek, ahogy akarja.

Felkelt. Megtörtülte izzadt homlokát:

— Holnapután ismét eljövök, hogy határozott választ kapjak.

A telefon hangosan csilingelt, valaki kopogtatott az ajtón, de Edmond Jane meg se mozdult. A meglepetés, az izgatottság, a bárói név varázsa szóltatná tették.

Lassan felemelte fejét. Tekintetével többször átfutotta a névjegyre irt nevet. Oda állt a tükör elé, arcán ráncot vetett a mosoly. Nemesnek érezte magát.

François de Nion.

Junius
Junius
és törv
és ke
és fra
nius
nelen
ségtan
Közgaz
Junius
és veg
25-én
az ide

és öze
bérloj
Módos
jelen,
törvény
nagyb
intéze

hogy D
a híre
Afriká
világ
Arzén
tudvale
földbi
viselő
küldő
utóbb
faluból
meiye
tatás
közt

rádójá
március
dennap
Egész
deköz
jutok
Karavá
karaván
bizható
kik Kib
misszió
megism
két na
massza
eddig g
végett.
irtam,
tovább
kedves
bőségre
mellett
hüvösek
esősze
van jó
találni
teljesa

és érde
názium
vármeg
álló gy
korból
a Nagy
verseny
Dr. N
szép
Kossut
ajándé
szívü
helyen

ad hit
Dimitr
éjjel ve
ágya m
szokás
Tegnap
után kis
meghagy
hüvös
ki hozzá
tagjai
a mult
hoz, h
találta
egysze
lehajol
a föld
kezde
letére
már ne
értesít
kiment

eddig nem
ttak, hogy
ermeiket
mondjanak.
ővő tanév
szegény
hírnévek
eslatosan
g helyben.
a követ-
az 1898.
ott minisz-
az említett
endesen 2
lgári vagy
végezték;
k föl, kik
végezték
ak és 20
ézimunka
g, hogy a
kassághoz
és tisztes-
maguknak.
utóbbiak
mint az
tanfolyam
nyelv és
földrajz,
francia
zetesen a
imzés. Az
vizsgául
anemokról
évenként
eményeket
sok szülő
kivánjuk

tes, hogy
kishidat
pedig a
egkötötte,
ete cég
ál szüksé-
a kishid
a terelik.

r. Wlas-
nizster a
eire ezer

. Temes-
minizster
konzuli
ból sür-
biztosítja
enkor a
hogy a
a volt a
egismer-

n. kath.
valeyőleg
akadt is
m. kath.
tta be a
zene- és
tapasz-
delután

kereske-
zium-
zdődnek
unius
ancia és
osztály
görög-
gyarból,
osztály
etriából,
n szer-
ntanból,
énelem-
rajzból,
n a II.,
öl, föld-
ból, gp-
rból. —
osztály
gyarból,
ometria-
baton a
öl, ma-
rajzból,
ól. —
ásbelije,
a szerb
V. oszt.
ersenye

re s ke-
ok sor-
vizsgái:

Junius 19-én: Magyar, földrajz és német. — Junius 20-án: Keresk. számtan, keresk. ismeret és történelem. — Junius 22-én: Mennyiségtan és keresk. levelezés. — Junius 23-án: Fizika és francia nyelv. A középső osztályban: Junius 19-én: Keresk. számtan, magyar és történelem. — Junius 20-án: Német nyelv, mennyiségtan és francia nyelv. — Junius 22-én: Közgazdaság, földrajz és keresk. levelezés. — Junius 23-án pedig jogi ismeretek, könyvvitel és vegytan. A szóbeli érettségi vizsgálatok e hó 25-én és 26-án lesznek, míg az évszáró ünnepélyt az idén június 28-án tartják meg.

— **Esküvő.** Gerő József munkácsi bérlő és özv. Burg Jakabné, a módosi Zágráb vendéglő bérlője tegnap esküdtek egymásnak örök hűséget Módoson. Az esküvőn nagyszámu közönség volt jelen, köztük Zsiros Lajos nagybecskereki törvényszéki elnök. Az esketést dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi végezte, aki szép beszédet intézett az új párhoz.

— **Damaszkín Arzén Afrikában.** Ismeretes, hogy Damaszkín Arzén torontáli földbirtokos, a hirneves oroszán-vadász a télen ismét kiment Afrikába, hogy a tropikus égöv buja és vad világában elégtse ki vadászszenvédelvét. Damaszkín Arzén, aki már többször megfordult Afrikában, tudvalevőleg testvére Damaszkín István t.-becsei földbirtokosnak, Vá s á r h e l y i László orsz. képviselő vejének s a bátyjának és édesanyjának küldött leveleiben nagy sikerekről adott hírt. Legutóbbi levele egy Gara Nairobi (Hidegviz) nevű faluból kelt még a mult hónap elejéről. A levélben, melyet édesanyjának írt, a legnagyobb elragadtatás hangján szól pompás vadászatairól. A többi közt ezt írja:

„Gyönyörű helyen, a vadászok igazi eldoradojában tartózkodom jelenleg. Egy napon, március elsején, három vizilovat lőttem, de mindennapi zsákmányom néhány antilop és gazella. Egészségem igen jó, még két hónapig itt szándékozom vadászni. Mind jobb vadászhelyekre jutok, minél mélyebben hatolok nyugat felé. Karavánom jó emberekből van összeállítva, a karavánvezetők (mungampasák) szintén megbízhatók. Négy masszai négerrel találkoztam, a kik Kibongotó-ba igyekeztek. Ott egy protestáns misszió van, melynek főnökével már korábban megismerkedtem. Nagyon derék ember, a ki két napon át vendégül tartott magánál. A masszaiak által küldök neki egy antilopot s az eddig gyűjtött vadásztrófeák egy részét megörzés végett. Együttal hamarjában ezt a levelet is megírtam, hogy magukkal vihessék s a misszió által továbbítsák. Sajnálom, hogy Jankovich Miklós kedves vadászársam nincs itt velem, ilyen vadbőségéről neki még csak fogalma sem lehet. A mellett elég jól élek. A meleg t. rhető, az éjék hűvösek s igen sok az eső, mert most itt az esőszezon járja. Az eső kellemetlen ugyan, de van jó oldala is: lehűti a levegőt s mindenütt találni vizet, mely fölforralva s azután lehűtve, teljesen élvezhető. Különben van borom elég.”

— **Adományok a főgimnáziumnak.** Ritka szép és érdekes ezüstérmeket ajándékozott a főgimnázium régiség-tárának M e n c z e r Lipót, Torontál-vármegye nyug. főpénztárnoka. A 21 darabból álló gyűjtemény érmei a régi görög és római korból származnak, melyek közül legérdekesebb a Nagy Sándor képeivel díszített és muzsai versenyekre vonatkozó gyönyörű ezüstérmek. Dr. Nónay Pál járásorvos pedig szintén igen szép és 273 darabból álló érdekes érem- és Kossuth és régi osztrák bankjegygyűjteményét ajándékozta a főgimn. régiség-tárnak. A nemes-szívű adományozóknak a főgimn. igazgatósága e helyen is hálás köszönetét fejezi ki.

— **Agyonverték álmában.** Véres büntettről ad hírt levelezőnk Nagymargittáról. Zgrgya Dimitru ottani jómódu gazdát ugyanis a mult éjjel vérbefagyva holtan találták háza tornácán ágya mellett, fején tátongó sebbel. A gazda szokása szerint egyedül aludt a ház tornácán. Tegnapelőtt este sógorával pálinkázgattott s azután kissé mámoros fejjel lefeküdt. Lefekvés előtt meghagyta feleségének, hogy miután az éjszaka hűvös s nem jól érzi magát, éjfélután nézzen ki hozzá, hogy be van-e takarva. A család többi tagjai a szobában szoktak aludni s így volt az a mult éjjel is. Zgrgya felesége éjjel kiment urához, hogy megnézzze, de csodálkozására nem találta ágyában. Tapogatóni kezdett a sötétben s egyszer csak megbotlott valaminek a földön. Mikor lehajolt s megtapogatta, látta, hogy az ura fekszik a földön. Azt hitte, hogy leesett, hát költögetni kezdte, de hiába. Lámpát gyújtott s nagy rémületére vette észre, hogy férje csupa vér s hogy már nem is mozdul. Fellármáztak a házat, majd értesítették a csendőrséget. Módosról reggel rögtön kiment a helyszínre Zoltán Sándor kir. al-

járásbíró, továbbá dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly nagybecskereki törvényszéki orvosok. A helyszíni vizsgálatnál konstataáltak, hogy Zgrgyát álmában agyonverték. A gyilkossággal fiát gyanúsítják, akit le is tartóztattak, de ez tagadja a tettet. A faluban a nemezist emlegetik, mert állítólag Zgrgya is agyonverte volna az apját. A vizsgálat folyik.

— **Monitorok Törökbecsén.** Tegnap reggel nem mindennapi látni valója volt a törökbecsei-eknek a Tiszán. A dunai hadi flottának három hajója, a Maros, Körös és Szamos érkezett ugyanis tegnapelőtt este oda Zimonyból s az éjszakát Törökbecsén töltötték. Másnap reggel a hajók tovább mentek Szegedre, majd Szoinokra, onnan, pedig ismét visszatérnek Szegedre, a hol egy hétiig gyakorlatozni fognak.

— **Fölmetszette a hasát.** Szörnyű gyilkosság történt az éjjel Szerbaradácon. Matejin Milán és Szrdanov Ráda ottani legények az utcán találkozva egymással összeszólkoztak, majd verekedni kezdtek. E közben Szrdanov kirántotta nála levő juhászkesét s fölmetszette Matejin hasát, úgy hogy ennek belei kifordultak s rövid idő múlva kiszenedett. A gyilkost letartóztatták.

— **Gépészek vizsgája.** A gőzgépezélok és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1903. évi június hó 20-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhely épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. ker. ipar-felügyelőhöz, Temesvár (Józsefváros, Hunyady-ut 23. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Pénzhamisító pápa.** Mint Oravicáról írják, a ottani csendőrség a közelmúlt napokban jó fogást csinált, amennyiben egy kiterjedt pénzhamisító bandának jött a nyomára, melynek egy főcinkosa Mitrofan Simon rakítottvai gör. kel. román plébános, kit tetten ért a csendőrség akkor, midőn egy csomó hamis ötkoronásan akart tudadni. Rakítottvai és vidékén régóta tapasztalják, hogy sok hamis ötkoronás van forgalomban, ami arra enged következtetni, hogy hamis pénzgyár ütötte fel tanyáját. Hosszas nyomozás után a csendőrség rájött, hogy a banda feje Mitrofan román pápa, kinél egy csomó hamisítványt tényleg találtak is. A pópát letartóztatták és most büntársait keresi a csendőrség.

— **Öngyilkosság a háztetőn.** Prorcia János utvini 19 éves legény szoktalan módon vetett véget életének. Felmászott ugyanis a háztetőre és egy konyhakéssel hasba szurta magát. Miután eszméletét veszítette, legurult a háztetőről és nyomban meghalt. Állítólag szerelmi bánat kergette a halálba.

Irodalom.

* **Gabriel Honoré de Mirabeau,** a francia forradalom kimagasló alakja, 1749 március 9-én született. Atyja gyűlölte és ő daccal viszonzta azt. Nélkülözött és atyja valósággal sanyargatta. Hadnagy lett belőle, de ezredese feltékenykedett rá és ő Párisba menekült. Apja bezárta, de ott is elbajolt mindenkit és 1870-ben már részt vesz a korzikai hadjáratban. Gazdag nőt vesz el, de hozományt nem kap és az adósok börtönébe jut. Később megismerkedik egy öreg parlamenti tanácsos fiatal nejjével és azt megszökteti Hollandiába. Halálra ítélik, de most atyja hazahozatja s Vincennesbe csuktatja, a hol ötödfél évig sanyalódik. Mikor kiszabadult, neje elhagyta, Zsófi öngyilkos lett. Atyja megtagadott tőle minden segítséget. Így lett szükségéből iróvá. Élete eddig igazi regény, regényes marad azután is. Senki nálánál jobban nem gyűlölhette a régi rendszert, hisz ő nemcsak a király, hanem atyja despotizmusától is szenvedett. A társaságban is ellenállhatatlan volt, mert a sok gyűlölet, melyet tapasztalt, nem fojtotta el benne a szeretetet. Titkos fizetett tanácsosa volt a királynak és nagy tisztelője a királynénak, a kiről azt írta, hogy az egyetlen férfi a király körül. Az udvari emberek üldözték őt az egyetlen embert, aki képes lett volna megmenteni a monarchiát. Párhajra hívták sokan és mindenképen vesztére törtek. Tömérdek dolga mellett sok időt szentelt a kicsapongásnak is. 1791 februárjában erős lázba esett és április 2-án meghalt. Ennek az embernek az élete van elbeszélve a Nagy Képes Világtörténet 184. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egyegy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 5-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 5.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen a többség névszerinti szavazással tudomásul vette a miniszterelnöknek és Fejérváry Géza bárónak tegnapi válaszait. Azután folytatták a miniszterelnök jelentésének tárgyalását, mely ellen ma Bedőházy János szólalt föl, aki kibeszélte az ülést.

József főherceg Szombathelyen.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Szombathelyről táviratozzák: József főherceg ma reggel Szombathelyre érkezett, hogy az itteni helyőrség fölött szemlét tartson. A főherceg innen Sopronba megy terepszemlére.

A kvóta.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar kvótabizottság tegnap délután ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a kvótát 10 évre kívánja megállapítani.

A százezer koronás postalopás.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A 100.000 koronás postalopás tettesét Micsinai postakocsist nagy apparátussal nyomozzák a rendőrség detektívjei, eddig azonban még nem akadtak reá. Tegnap kihallgatták Apostagon a tolvaj postakocsis apját, aki elmondta, hogy fia kalandos természetű legény volt mindig s folyton kóborolt. A sikkasztó Kecskeméthy nagyban dicsőítette s legutóbb örökségéből 100 forintért térképeket vett s azokból mindig tanulmányozta, hogy miként lehet legrövidebb idő alatt Amerikába jutni. A vizsgálat megállapította, hogy Micsinai már régebben készült a bűnre. Tegnap állítólag Rákócscsaba és Pécel közt látták a kocsist, mikor azonban a rendőrk utána vetették magukat az illetőnek, kiderült, hogy nem ő az.

A szombathelyi püspök családja.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: Szendrei Ignác szélhámosnak a bűnügyét, a ki István Vilmos szombathelyi püspöktől 6000 koronát esalt ki, tegnap kezdte tárgyalni a szombathelyi kir. törvényszék. A tárgyalás a szélhámos részben beismerésben van.

Nagy jégverés Sopronmegyében.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sopronból jelentik: Tegnap Sopronvármegye nagyrészében heves jégesővel vegyes zivatarok dultak. Különösen a Fertő táján voltak óriási jégesők és diónagyságu jegek estek. A jég szőlőt, gyümölcsöt s az összes terményeket elverte. A kár óriási.

A Humbert-ügy.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: Humberték, a százezer koronás ügyben folyó vizsgálat során tegnap kihallgatta a vizsgálóbíró Humbertné nővérét, aki azt vallotta, hogy Cotorello madridi ügyvéd, aki Humberték madridi rejtekhelyét elárulta, azért tette ezt, mert a fia el akarta venni Humbertné leányát. Az ügyvéd így akarta tehát meghiusítani a házasságot, ami sikerült is neki.

Határidő-üzet.

Budapest, június 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak meglehetősen szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.57
Tengeri (júliusra)	6.30
Rozs (októberre)	6.55
Zab (októberre)	5.43

Nyiltér.*)

Mindenütt kapható

Szomszéd Kalodent

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,
a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

(68/1-32.15)

* Az e rovat alatt közölkésként nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

A nagybecskereki orsz. baromfi kiállítás.
Megirtuk, hogy Nagybecskereken ez évi október hó 9-én nagyszabású országos fajbaromfi-kiállítás lesz. Ez ügyben tegnap délután értekezlet volt, amelyen részt vettek: Hreblay Emil állami állattenyésztési felügyelő, mint a földmivelésügyi miniszter kiküldöttje, az országos baromfitenyésztő egyesület részéről Polonyi Manó, továbbá Poroszkay Béla, Marton Andor, Reitter Oszkár, Jakabházy Béla, Geiduschek József, Végh Károly és Sztaity György. Az értekezleten jelenlevők mindenképp megtekintették az itteni baromfitenyésztő és értékesítő szövetkezet helyiségeit és annak berendezését, majd a kaszinó-kertet szemlélték meg s azt a kiállításra nézve alkalmasnak találták. Az értekezlet ennek folytán elhatározta, hogy a rendező-bizottság intézzen kérvényt a város tanácsához, hogy a kaszinó-kertet a kiállítás tartamára bocsássa a rendező-bizottság rendelkezésére.

A Délvidék állattenyésztése érdekében.
A Délvidéki Földmivélők Gazdasági Egyesülete — mint Temesvárról jelentik — nagyszabású díjazással egybekötött állatkiállítást rendezett Filipován, melynek végeztével az egyesület tagjai közül 107-en tanulmányutakat tettek a tolnamegyei Hőgyészre s ez alkalommal az illetők nagyobb mennyiségű tenyészanyagot szereztek be. Az egyesület 1898-ban is rendezett hasonló tanulmányutakat s ez alkalommal Tolnamegyéből több százezer forint értékű tenyészanyagot vittek be Temes-, Torontál- és Bács-Bodrogmegekre. Számos tejszövetkezet alakításával gondoskodott az egyesület a tejtermékek értékesítéséről, így a Délvidéken rövid pár év alatt hatalmas lendületet nyert, a miről az egyesületnek két év előtt Temesvárott, tavaly Lovrinban, az idén Filipován rendezett kiállításai tanuskodnak. A filipovai kiállítást Blaskovich Ferenc országgyűlési képviselő, helyettes elnök nyitotta meg nagyszabású délvidéki kisgazda jelenlétében. Blaskovich hazafias szellemű megnyitó beszéde után Ströbl Péter alelnök és Kraushaar Károly titkár beszéltek. A kiállításra 600 darab szarvasmarha volt felhajtva. A díjazások eredményének kihirdetése után közeledett, a melyen Blaskovich Ferenc a királyra, Ströbl Péter Széll Kálmán miniszterelnökre és Darányi Ignác kereskedelemügyi miniszterre mondott felköszöntőt. Délután a Torontál-, Heves- és Bács-Bodrogmegei gazdasági egyesületi tagokkal Hőgyészre utaztak a délvidéki kisgazdák, ahol vasárnap nagy állatvásár volt s ez alkalommal is a társaság százánál több bonyhádi tájfajta szarvasmarhát vásárolt össze.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi május hó 30-tól 1903. évi június hó 5-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Vudi Györgyné Zsemberi Irma, Zsemberi Anna, Zsemberi Pál és Boleszni Antalné Zsemberi Hermina tulajdonát képező 3 hold 581 négyszögöl szántót megvette Gardinovaeski Aca és Zsiva 2398 kor. 94 fillérért.
Radicev Száva tulajdonát képező legelő-jutalékot megvette Probst Károly 40 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyztettek a Nagybecskereken, 1903. évi június hó 5-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.50 korona
kétszeres		7.60
rozs		6.—
árpa		5.00
zab		6.20
kukorica		6.30
repce		10.—
széna I.		3.—
II.		2.50
szalma I.		1.50
II.		1.—
burgonya	50	6.—
marhahús I.	1 kilogr.	—96
II.		—88
borjú hús		1.20
disznó hús		1.04
juh hús		—80
zsir		1.80

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. május hó 1-től

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalálva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Most jelent meg!

SOMFAI JÁNOS

KUTYAVÁR
ÉS MÁS APRÓBB HISTÓRIÁK

című új könyve.

Kapható a TORONTÁL szerkesztőségében,

ára füzve 3 korona,
dizskötésben 5 korona.

325—x.42

Meiszeni

eredeti fajmalacok eladók.

○ E sertésfaj gyors fejlődés és szaporaság o
dolgában első helyen áll. A meiszeni koca
kétszer fiataltva évente 20—25 malacot fel-
nevel. A malacok már 8—10 hónapos koruk-
ban igen tekintélyes súlyt, 130—150 kilót,
érnek el. Nem oly kényesek, mint az angol
sertések.

Edzetek, a levegőt jól értékesítik,
tartásuk tehát olcsóbb is.

A mai általános sertés hiány gyors pótlá-
sára, valamint a községek sertésállomá-
nyának nemesítésére is kiválóan al-
kalmas tenyészanyag.

Bővebb felvilágosítást ad

Grób Béla,
Nagykikindán.

(483—3.1)

Szerb-Csene község előljárósága.

910. sz. 1903.

479—2.2

Hirdetmény.

Melylyel közhírré tétetik, hogy f. év május hó 22-én járlat hiánya miatt el-
kobzott egy darab 8 éves, szürke, 145 cm. magas, jobb szemére vak paripa ló, mely 40 koronára becsültetett, folyó év június hó 14-én d. e. 8 órakor a község házában a legelőbet igérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg a becsáron alul is, el fog adatni.

Szerb-Csene, 1903. évi június hó 2-án.

Szabados Károly,
h. jegyző.Waldeck
bíró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Sürgős hirdetmény!

Rudna körjegyzőségénél egy adó-
ellenőr irnok 920 kor. évi javadalma-
zással és egy 3 havi kisegítő-munkás
4 korona napidíjjal azonnal beléphet.

Csakis teljesen szakképzett és önálló
munkára képes egyének pályázhatnak.

Szerb vagy román nyelv előny.

Ajánlatok kellően okmányolva a rud-
nai körjegyzőhöz adandók be.

Parcsetich,
körjegyző.

482—1.1

57605/903.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magy. kir. államvas-
utak vonalain 1904. évben, esetleg 1905. és 1906.
években szükséges szövt- és rövidárak szállí-
tására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező szövt- és rövid-
árak évi mennyiségeit feltüntető ajánlati ürlap,
valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat-
tételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó
ajánlati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi
és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott
igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosz-
tályánál” (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II.
emelet 48. ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az ajánlati ürlapon megfelelően kiállított,
egykoronás m. kir. okmánybéllyel ellátott aján-
latok, a 90 filléres m. kir. okmánybéllyel el-
látott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsé-
ltelve legkésőbbben f. évi június hó 10-ének déli 12
órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók,
vagy posta útján odaküldendők.

Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el:
„Ajánlat 57605/903. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó szövt- és
rövidárak egy évi értékének 5%-ka legkésőbbben
f. évi június hó 9-ének déli 12 órájáig a magy.
kir. államvasutak budapesti főpénztáránál, akár
készpénzben, akár állami letétekre alkalmas ér-
tékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott,
valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előirt
módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó
ajánlati felhívás nélkül nyújtanak be, figyelembe
nem fognak vétetni.

Budapest, 1903. évi május hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

13178/III. szám.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Garam-Berzence
állomásán a vendéglői üzletre 1903. októ-
ber hó 1-től számítandó 5 évi időtartamra ezen-
nel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbé venni óhajtok felhívhatnak,
hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő
bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi
június hó 17-én déli 12 óráig a magyar államvasutak
miskolci üzletvezetőség titkári hivatalához e cím
alatt: „Ajánlat a garam-berzencei pályavendéglő
bérletére 13178/903. számhoz” lepecsételt boríték-
ban tértvény mellett nyújtsák be. Az ajánlaton
a névalírás két tanuval előttemezendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletveze-
tőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 16-án
déli 12 óráig bánatpénzképen 500, azaz ötszáz
koronát készpénzben vagy állami letétekre alkal-
mas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda
posta útján külön borítékban beküldeni, mivel
különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog
Takarékpénztári betétkönyvek nem fogad-
tatnak el.

Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük,
hogy az étel és ital árjegyzéket a változott
viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a
miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi
osztályában (II. emelet 35. ajtószám) a hivatalos
órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az
ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket
ismerik s azokat magukra nézve egész terjedel-
mökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe
vétetni nem fognak.

A magyar államvasutak miskolci üzlet-
vezetősége fentartja magának a jogot, hogy az
ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati
bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1903. május hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)